

ROZHODNUTIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky – disciplinárny súd v senáte zloženom z predsedníčky disciplinárneho senátu JUDr. Jany Burešovej a členiek disciplinárneho senátu JUDr. Anny Kovaľovej a JUDr. Tatiany Biednikovej v disciplinárnej veci vedenej proti **Ing. JUDr. M. G., PhD.**, sudcovi N., na neverejnom zasadnutí dňa 13. júla 2011, o námietke zaujatosti vznesenej Ing. JUDr. M. G., PhD., proti JUDr. R. J., predsedníčke disciplinárneho senátu 1 Ds, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 121 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov JUDr. R. J., predsedníčka disciplinárneho senátu 1 Ds **n i e j e v y l ú č e n á** z prejednávania a rozhodnutia disciplinárnej veci vedenej proti sudcovi Ing. JUDr. M. G., PhD., na Najvyššom súde Slovenskej republiky – disciplinárnom súde pod sp. zn. 1 Ds 1/2010.

O d ô v o d n e n i e

Proti sudcovi N. Ing. JUDr. M. G., PhD., je vedené disciplinárne konanie na návrh predsedu N., pretože mal zavinené neplniť povinnosti sudcu uložené v § 30 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov, lebo nesplnil povinnosť prehlbovať si svoje odborné vedomosti, pričom vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania a mieru zavinenia sudcu je jeho škodlivosť zvýšená.

Dňa 6. mája 2011 sudca Ing. JUDr. M. G., PhD., doručil disciplinárnemu súdu námietku zaujatosti, ktorú vzniesol voči predsedníčke konajúceho senátu JUDr. R. J

Uviedol, že od svojich kolegov sa dozvedel, že JUDr. J. počas stáže sudcu na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky v čase od 12. marca 2007

do 31. júla 2010 zastávala funkciu generálnej riaditeľky sekcie civilného práva a následne vykonávala stáž na Krajskom súde v Bratislave.

O povolení stáže na ministerstve mal rozhodnúť vtedajší minister spravodlivosti JUDr. H., ktorý bol oprávnený rozhodnúť o vymenovaní JUDr. J. do funkcie generálnej riaditeľky sekcie, ktorá podliehala podľa organizačného poriadku právomoci ministra. Je logické, že JUDr. H. musel mať k JUDr. J. vzťah založený na vysokom stupni dôvery a lojálnej nadriadenosti, čo modifikuje nezávislosť predpokladanú pre výkon funkcie sudcu.

Ďalej JUDr. J. sa v druhej polovici roku 2009 uchádzala ako kandidátka na sudcu disciplinárneho súdu a bola navrhnutá poslancom a predsedom politického hnutia, ktoré predtým nominovalo JUDr. H. ako svojho kandidáta na ministra spravodlivosti.

Disciplinárny návrh proti Ing. JUDr. G., PhD., bol doručený do senátu 1 Ds v zložení JUDr. K. ako predseda senátu a JUDr. P. a JUDr. D. ako členky senátu. Senát bol na návrh predsedu súdu a predsedu súdnej rady JUDr. H. menený, keď JUDr. J. bola zvolená Národnou radou Slovenskej republiky do novovytvorených disciplinárnych senátov, stala sa druhou členkou pôvodného disciplinárneho senátu 1 Ds a nakoniec predsedníčkou pôvodného senátu 1 Ds, čo vyvoláva pochybnosti. Pochybnosť vyvoláva aj skutočnosť, že JUDr. J. po tom, čo jej stáž na ministerstve spravodlivosti dňa 31. júla 2010 bola ukončená, ku dňu 3. augustu 2010 bola súdnou radou dočasne pridelená k 3. augustu 2010 na najvyšší súd na výkon funkcie disciplinárneho sudcu a súčasne bola pridelená na výkon funkcie na Krajský súd v Bratislave. Súčasne bola sudkyňou Okresného súdu Bratislava V. Takýto postup sudcu je výnimočný a podporuje pochybnosti o osobnej prepojenosti JUDr. J. s inými členmi súdnej rady, najmä s JUDr. H.

Predseda najvyššieho súdu z titulu svojej funkcie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky navrhuje aj program tejto rady týkajúci sa voľby sudcov, začlenenia do jednotlivých disciplinárnych senátov, rozvrhy a zmeny rozvrhu disciplinárneho súdu, mechanizmus ich výberu, presúvania medzi senátmi, t. j. okrem návrhovej právomoci má vplyv na ich personálne zloženie.

Namietal, že z objektívneho ako aj subjektívneho hľadiska pretrvávajú dôvody pochybnosti a nezaujatosti JUDr. J. voči osobe navrhovateľa, JUDr. H.

Namietal konanie JUDr. J. v jeho veci, keď jej úkony nemohol konvalidovať ani dodatočne schválený rozvrh práce na rok 2011 ku dňu 8. marca 2011 a žiadal prejednanie jeho veci vo väčšej pojednávacej miestnosti vzhľadom na účasť verejnosti, ktorá o účasť na pojednávaní prejavuje záujem.

V písomnom vyjadrení k vznesenej námietke zaujatosti JUDr. R. J. uviedla, že v súvislosti s výkonom stáže sudcu na Ministerstve spravodlivosti SR sa necíti byť zaujatá. Počas stáže vykonávala činnosť vyplývajúcu z Organizačného poriadku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Necíti sa byť zaujatá ani v súvislosti so skutočnosťou, že za kandidátku na sudcu disciplinárneho súdu ju navrhol poslanec a predseda politického hnutia, ktoré predtým nominovalo JUDr. H. za kandidáta na ministra spravodlivosti. Necíti sa byť zaujatá ani z dôvodu zmien v obsadení disciplinárneho senátu 1 Ds. Členke senátu 1 Ds JUDr. J. D. zanikla funkcia disciplinárneho sudcu dňa 1. decembra 2009 podľa § 119 ods. 2 písm. b/ zákona č. 385/2000 Z. z. . Disciplinárna vec JUDr. Ing. G, PhD., napadla 18. januára 2010 a bola pridelená do senátu 1 Ds v zložení JUDr. K. - predseda senátu, JUDr. A. P. - členka senátu a ďalší člen senátu, ktorý nebol určený. Dodatkom č. 1 rozvrhu práce disciplinárneho súdu za členku disciplinárneho senátu bola určená dňom 2. februára 2010.

JUDr. A. P. zanikla funkcia sudcu disciplinárneho súdu jej vzdáním sa dňa 20. septembra 2010.

Dodatkom č. 5 k rozvrhu práce disciplinárneho súdu zo dňa 21. septembra 2010 pracoval senát 1 Ds v zložení JUDr. K. K. – predseda senátu a členky senátu JUDr. R. J. a JUDr. D. K.. JUDr. K. K. zanikla funkcia sudcu disciplinárneho súdu jeho vzdáním sa dňa 22. septembra 2010 a Dodatkom č. 6 k rozvrhu práce disciplinárneho súdu bol senát 1 Ds vytvorený z predsedníčky disciplinárneho senátu JUDr. R. J. a členov JUDr. D. K. a JUDr. V. K. JUDr. D. K. zanikla funkcia sudcu disciplinárneho súdu jej vzdáním sa dňa 7. decembra 2010. Dodatkom č. 8 k rozvrhu práce disciplinárneho súdu na rok 2010 zo dňa 10. decembra 2010 bol určený disciplinárny senát 1 Ds v zložení JUDr. R. J. - predsedníčka a členky JUDr. M. K. a JUDr. V. K. Preto, keďže sudcom disciplinárneho súdu JUDr. K. a JUDr. P. zanikla funkcia disciplinárneho sudcu vzdáním sa, nemohli vo veci ďalej konať.

Počas dočasného pridelenia na Krajský súd v Bratislave funkciu sudcu na Okresnom súde Bratislava V, nevykonávala. Ako sudkyňa disciplinárneho súdu je považovaná za sudcu dočasne prideleného na najvyšší súd podľa § 12 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z., v zmysle ktorého vykonávanie funkcie sudcu na dvoch súdoch je vylúčené okrem funkcie sudcu disciplinárneho senátu. Preto sa necíti byť zaujatá.

JUDr. J. nie je zaujatá ani voči osobe JUDr. H. ako predsedovi N. a predsedovi S., procedúra obsadzovania a odvolateľnosť disciplinárnych senátov na sudkyňu nevytvára tlak. Vytvorenie senátu 1 Ds bolo určené súdnou radou na základe zákonných podmienok a zastúpenie sudcov v senáte 1 Ds je v súlade so zákonom. Preto ani neabsolvovala výberové konanie na sudcu disciplinárneho súdu.

Ing. JUDr. M. G., PhD. osobne nepozná. Vo veci sa necíti zaujatá.

K námietke zaujatosti zaujal písomné stanovisko navrhovateľ. Na ústnom pojednávaní dňa 4. marca 2011 Ing. JUDr. M. G., PhD., na otázku predsedníčky senátu, či voči nej vznáša námietku zaujatosti uviedol, že v žiadnom prípade. Namietal zloženie disciplinárneho senátu.

Navrhovateľ poukázal na aplikáciu ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. a uviedol, že sama skutočnosť, že sudca v minulosti prichádzal v rámci plnenia pracovných úloh a povinností do styku s procesnou stranou, neodôvodňuje jeho vylúčenie z vykonávania procesných úkonov. K vylúčeniu sudcu z vykonávania úkonov konania z dôvodu pomeru (vzťahu) k osobám vyššie uvedeným môže dôjsť len vtedy, ak jeho vzťah k týmto osobám je takej vnútornej kvality a intenzity, že sudca nie je spôsobilý rozhodovať nestranne a nezávisle alebo by sa takým mohol javiť navonok (R 2/2008). Pomer orgánu konajúceho vo veci sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z vyššie uvedených osôb, ktorý môže vo verejnosti vyvolať pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne existuje aj mimo rámca tohto konania. Uplatnenie tohto inštitútu o vylúčení konajúceho orgánu preto prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia takého vzťahu, resp. pomeru preukázaná. Nestačia len akési abstraktné, vecne nepodložené úvahy, či cielené obštrukčné konštrukcie bez logického a vecného podkladu.

Medzi navrhovateľom a predsedníčkou senátu 1 Ds nie je a nikdy nebol taký vzťah, ktorý by mohol vo verejnosti ale aj u disciplinárne stíhaného sudcu vyvolať pochybnosti o jej nezaujatosti.

V čase, keď bola JUDr. J. na stáži na ministerstve spravodlivosti ako poverená riaditeľka sekcie civilného práva, bola priamo riadená štátnym tajomníkom, nie ministrom (čl. 5 ods. 2 písm. a/ Organizačného poriadku z 10. mája 2007, číslo 3424/2007-130), poverenie výkonom uvedenej funkcie bol výstup z riadnej operatívnej porady ministra, nie jeho osobným rozhodnutím.

V súvislosti s vykonávaním stáže JUDr. J. a jej menovaním za sudkyňu disciplinárneho senátu nejde o nič výnimočné a bežne neočakávané, postup bol v súlade s platnými predpismi.

Navrhovateľ namietal hypotetické úvahy Ing. JUDr. M. G., PhD., o tom, že disciplinárni sudcovia nie sú nezávislí vzhľadom na ich kreovanie.

Disciplinárneho konania sa zúčastnili v pojednávacej miestnosti všetci, ktorí o to mali záujem.

Žiadal, aby disciplinárny súd rozhodol tak, že JUDr. R. J. nie je vylúčená z vykonávania úkonov vo veci 1 Ds 1/2010.

Podľa § 121 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. , ak nastanú okolnosti, ktoré môžu zakladať dôvod zaujatosti predsedu disciplinárneho senátu alebo jeho členov, môže ten, koho sa konanie týka, namietat' ich zaujatosť.

Podľa § 121 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o zaujatosti rozhodne iný disciplinárny senát rovnakého stupňa. Ak prvostupňový disciplinárny senát nemožno zostaviť z dôvodu námietky, ktorá smeruje proti všetkým členom prvostupňových disciplinárnych senátov, rozhodne o nej druhostupňový disciplinárny senát.

Podľa § 150 zákona č. 385/2000 Z. z. na disciplinárne konanie sa primerane vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu (Trestného poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak z povahy veci nevyplýva niečo iné.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len prísediaci), prokurátor, policajt, probačný a mediačný

úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Výnimka v článku 48 ods. 1 Ústavy je možná len v prípade splnenia zákonných podmienok uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. a článku 6 ods. 1 Dohovoru. Účelom týchto ustanovení o vylúčení sudcu je upevniť dôveru účastníkov konania a verejnosti v nestrannosť postupu súdu a sudcov. Preto zákon vylučuje z vykonávania úkonov sudcov, u ktorých možno mať pochybnosť o ich nezaujatosti z dôvodov taxatívne vymenovaných v § 31 ods. 1 Tr. por. Tieto dôvody spočívajú v okolnostiach, ktoré charakterizujú pomer úradnej osoby k prejednávanej veci, alebo pomer úradnej osoby k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne k ich zástupcovi a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Pomer sudcu k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, zákonodarca výslovne neuviedol, ale z judikatúry a súdnej praxe vyplýva, že ide najmä o pomer príbuzenský a pod. Nemožno vylúčiť ani existenciu iného pomeru spôsobilého vyvolať odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti sudcu k osobám, ktorých sa zákon priamo dotýka.

K osobnej zaujatosti sudcu môže dôjsť len vtedy, ak je vzťah sudcu k osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. por. takej vnútornej kvality a intenzity, že sudca nie je spôsobilý rozhodnúť nestranne, nezávisle a tento vzťah by sa takým mohol javiť aj navonok. Skutočnosť, že sudca v minulosti prichádzal v rámci plnenia pracovných povinností do styku s procesnou stranou (navrhovateľom), neodôvodňuje jeho vylúčenie z vykonávania procesných úkonov pre jeho pomer k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka. Vzhľadom na ústavné a zákonné postavenie disciplinárneho súdu a jeho sudcov je nevyhnutnou súčasťou profesionality sudcu disciplinárneho súdu, aby bol schopný nestranne rozhodovať

aj vo veciach, v ktorých vystupujú osoby, ku ktorým má vzťah z predchádzajúceho profesionálneho pôsobenia.

Pomer sudcu k veci môže spočívať napríklad v tom, že sám sudca alebo jemu blízka osoba boli prejednávanou vecou poškodené alebo boli jej svedkom. Prejednávanou vecou sa rozumie skutok a všetky faktické okolnosti s ním súvisiace, pričom pomer vylúčenej osoby musí mať konkrétnu podstatu a osobný charakter, aby mohol byť dostatočne vážnym dôvodom podmieňujúcim vznik pochybností a schopnosti takej osoby pristupovať k veci a k úkonom vo veci objektívne. Nemôže ísť o pomer abstraktného charakteru.

Dôvody, pre ktoré bola vznesená námietka zaujatosti voči predsedníčke disciplinárneho senátu 1 Ds JUDr. R. J., nie sú zákonné dôvody na jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci proti sudcovi Ing. JUDr. M. G., PhD.

Predsedníčka disciplinárneho senátu 1 Ds JUDr. J. sa stala disciplinárnou sudkyňou zákonným postupom podľa § 119 zákona č. 385/2000 Z. z. platného k momentu jej zvolenia a za predsedníčku disciplinárneho senátu 1 Ds bola zvolená súdnou radou, ktorá určila zloženie disciplinárneho senátu a spôsob pridelovania vecí a zastupovania sudcov. Skutočnosť, že predsedom N. a zároveň predsedom S. je JUDr. H., nie je zákonným dôvodom zaujatosti predsedníčky senátu 1 Ds JUDr. R. J.

Správanie sa JUDr. R. J. vo vzťahu k JUDr. H. neboli zistené v takej vnútornej kvalite a intenzite, že by nebola spôsobilá vec rozhodnúť nestranne a nezávisle.

Nebolo zistené, že by sa jej nezávislé správanie javilo inak aj navonok. Neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by JUDr. J. vylučovali z vykonávania úkonov a rozhodovania v tejto veci.

Je potrebné navyiac uviesť, že námietku zaujatosti mal možnosť Ing. JUDr. M. G., PhD., vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedel o dôvodoch, pre ktoré by mala byť JUDr. J. vylúčená z konania v jeho disciplinárnej veci. Podľa zápisnice z ústneho pojednávania dňa 4. marca 2011 a prepisu tohto pojednávania mal možnosť sa Ing. JUDr. G., PhD., k tejto skutočnosti vyjadriť. Poznal (táto skutočnosť bola aj verejne prístupná na internetových stránkach súdnej rady) zloženie disciplinárneho senátu i to, kto je súdnou radou vymenovaný na predsedu disciplinárneho senátu. V deň ústneho pojednávania mal najneskôr

možnosť namietat' disciplinárny senát alebo jeho členov. V skutočnosti námietku zaujatosti nevzniesol, až 6. mája 2011, čo je možné hodnotiť ako obštrukčné správanie sa disciplinárne stíhaného sudcu.

Preto považoval túto námietku zaujatosti iný disciplinárny senát (§ 121 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z) za nedôvodnú.

O tom, že podľa názoru Ing. JUDr. M. G., PhD., konanie v jeho veci prebiehalo v pojednávacej miestnosti, kde verejnosť mala vytvorené stiesnené podmienky, iný disciplinárny senát v súvislosti s rozhodovaním podľa § 121 zákona č. 385/2000 Z. z. nemá kompetenciu konať a rozhodovať o tejto námietke mu neprichodí.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa, keď sa rozhodnutie odvolateľovi doručilo. Odvolanie treba podať na disciplinárnom súde. Včas podané odvolanie má odkladný účinok (§ 131 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z.).

V Bratislave dňa 13. júla 2011

JUDr. Jana Burešová, v. r.
predsedníčka disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Malinková